

20.8.2021

Vastine Itä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön 14.2.2021 päivätystä kunnalliskantelusta

Nimetön kantelija on tehnyt Itä-Suomen aluehallintovirastolle 14.2.2021 päivätyn kantelun, jossa tämä kantelee Tuusniemen kunnasta ja sen tekninen johtaja Paula Rissasesta. Tarkempi kantelun sisältö ilmenee liitteenä olevista asiakirjoista.

Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää kanteluasian tutkimiseksi Tuusniemen kunnanhallitusta hankkimaan selvityksen kunnan tekninen johtaja Paula Rissaselta ja tekniseltä lautakunnalta sekä antamaan niiden johdosta oman lausuntonsa.

Selvityksissä pyydetään erityisesti lausumaan seuraavista seikoista:

- Tuusniemen kunnan menettely hankintojen kilpailuttamisessa
- hankintamenettely liittyen keräävän ruohonleikkurin hankintaan ja päätöksenteko hankinnasta
- kantelijan väite tarjouspyynnön hyväksymisen/päätöksen laittomuudesta
- selvitys kantelukirjelmän kohdassa asia 2. yksilöidyistä hankinnoista. Mikäli ne on toteutettu hankintajärjestelyn kautta, selvitys hankintajärjestelystä.

Vastine: Tuusniemen kunnassa on hankintaohje, joka on hyväksytty kunnanhallituksessa 6.8.2012.

Hankintaohjeistuksen mukaan Tuusniemen kunta on liittynyt IS-Hankinta Oy:n osakkaaksi 28.2.2011 ja viimeisin hankintojen puitesopimus on allekirjoitettu 20.2.2012. IS-Hankinta Oy on nykyisin Sansia Oy.

Puitesopimus koskee osakkaan hankintalain alaisia julkisia hankintoja ja sopimus on voimassa toistaiseksi. Osakas antaa yhtiölle hankintaa koskevia toimeksiantoja puitesopimuksen ehtojen mukaisesti. Puitesopimuksessa Tuusniemen kunta on sopinut seuraavaa: Yhtiö hoitaa hankintamme hankintaprosessikuvauksen mukaisesti, mutta teemme hankintapäätökset itse ja vastaamme niistä juridisesti. Allekirjoitamme sopimukset itse. Sivistystoimen osalta puitesopimusta on 20.3.2012 täydennetty seuraavasti: "Yhtiö hoitaa hankinnan ja siihen liittyvät tehtävät hankintaprosessikuvauksen mukaisesti. Annamme yhtiölle valmiudet tehdä hankintapäätökset puolestamme kaikissa toimeksi annetuissahankinnoissa ja yhtiö vastaa niistä juridisesti, ellei erikseen nimenomaan toisin sovita. Yhtiö allekirjoittaa sopimukset Tuusniemen kunnan sivistystoimen puolestamme."

Hankinnoissa noudatetaan kynnysarvoja. Kynnysarvolla tarkoitetaan yksittäisen hankinnan suurinta mahdollista ennakoitua arvoa. Ennakoitu arvo määrittelee osaltaan myös sen, sovelletaanko hankintaan kansallista vai EU-menettelyä. Hankintalakia sovelletaan vain EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Kynnysarvojen alle jääviin niin sanottuihin pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Kansallisten kynnysarvojen alapuolelle jäävissä hankinnoissa hankintayksiköt voivat suhteellisen vapaasti ottaa käyttöön kuhunkin tilanteeseen parhaiten sopivat hankintamenettelyt.

Teknisen toimen hankintoja tehdään kilpailuttamalla hankinnat joko Sansian kautta, laittamalla tarjouspyyntö julkisten hankintojen ilmoituskanavalle Hilmaan tai lähetetään tarjouspyynnöt suoraan tarjoajalle, yleensä vähintään 3-5 tarjoajaa. Tarjouspyyntöjen määrä riippuu hankinnasta ja tarjoajien mahdollisesta määrästä.

Hankintamenettely keräävän ruohonleikkurin hankintaan ja päätöksenteko hankinnasta

Tuusniemen kunnan teknisessä toimistossa on ollut käytössä Iseki merkinen nurmenhoitokone jo 1990-luvulta alkaen. Myöhemmin on hankittu toinen saman merkinen kone. Teknisessä toimessa on katsottu, että kyseinen kone on meidän tarkoitukseen sopiva ja muutoinkin hyväksi havaittu.

Nyt kantelun kohteena oleva nurmenhoitokone on myös Iseki merkinen ja se on hankittu vanhimman koneen tilalle. Kyseessä olevasta konemerkestä on pyydetty tarjous koneen myyjältä J-Tradingilta. Tarjouspyynnössä oli pyyntö kolmesta eri Iseki mallista. Hankitun koneen hankintahinta oli 23.900 euroa, alv 0 %.

Tuusniemen kunnan hallintosäännön mukaan lautakunta päättää toimialansa yli 20.000 euron arvoisista hankinnoista ja palveluiden ostoista. (Hallintosääntö 21 § Lautakunta toimialallaan kohta 10, s. 15)

Tekninen lautakunta on käsitellyt hankinnan ja tehnyt hankintapäätöksen kokouksessaan 27.1.2021 § 10. Teknisen lautakunnan § 1 laillisuus ja päätösvaltaisuus kohdassa puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Päätösehdotus on hyväksytty. Lautakunnan kokouksesta ei ole tullut valituksia eikä oikaisuvaatimuksia.

Se seikka, ettei kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanhallituksen edustaja ole olleet kokouksessa paikalla, ei tee kokousta laittomaksi. Heillä on kokouksessa läsnäolo ja puheoikeus. Teknisen lautakunnan puheenjohtajan poissaolo ei estä kokouksen pitämistä, jos varajäsen on pyydetty paikalle. Tässä kokouksessa puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen Pekka Mustonen oli kokouksessa mukana.

Kantelukirjelmän kohdassa asia 2. yksilöidyistä hankinnoista.

- Tarvikkeiden ostot kaverilta, kuten rautakauppa Sawon Novakselta.

Vastineena esitän, että ei ole tarkoituksenmukaista lähteä kilpailuttamaan tällaisia hankintoja, koska teknisen toimen tarve ko. tarvikkeista on suhteessa niin pieniä määriä ettei menekkiä voi vuositasolla edes kunnolla arvioida. Välillä tarvitaan ruuveja, välillä muttereita, puutavaraa tms. Vuodet eivät ole samanlaisia keskenään ja vertailu menekistä on hankalaa. Työmiesten työvaatteet kilpailutettiin viimeisimmäksi tämän vuoden kesällä,

eikä hankinta jäänyt paikalliselle yritykselle. Yksittäisiä takkeja, joita tarvitaan satunnaisesti työllistetyille, harjoittelijoille tms. ostetaan paikallisesta rautakaupasta. Hankintaohjeistuksessa mainitaan myös, että ympäristönäkökulmien sekä alueellisen ja paikallisen elinkeinoelämän sekä lähi- ja luomuruuan huomioimista toteutetaan kaikissa hankinnoissa mahdollisuuksien mukaan

Väite siitä, että Tuusniemen kunnanvirastolla olisi yleinen käytäntö, että ostokset jätetään kilpailuttamatta ei pidä paikkaansa. Tuusniemen kunnanvirastolla ja koko kunnan organisaatiossa noudatetaan kunnan hankintaohjeistusta sekä hankintalakia.

Vastineen mukaan liitetään asian ratkaisemisen kannalta merkitykselliset asiakirjat sekä:

- Tuusniemen kunnan hankintaohje
- muihin kantelijan kohdassa asia 2. yksilöimiin hankintoihin liittyvät mahdolliset viranhaltijapäätökset.; esimerkin mukaisesti muutamia päätöksiä

Tuusniemellä 20.8.2021

Paula Rissanen
Paula Rissanen
Tekninen johtaja
040 820 6928